

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 20 K Félévre . . . 110 K
 Negyedévre . . . 55 K Egész évre . . . 220 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN PÖNTIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Internacionále és cionizmus

Ez a két intézmény egymással testvér. Mind a kettő zsidó célt szolgál, hol titkosan, hol nyíltan.

Az internacionále a nemzetközi, a cionista szervezet pedig a nemzeti alapon dolgozó zsidók központja. Végeredményében azonban mindkettő egy célért dolgozik.

Az internacionálizmus éppen úgy, mint a cionizmus zsidó talajban fogamzott, abban fejlődött és nőtt tovább rettenetes nagyra — egész a kommunizmusig.

Az internacionále és a cionizmus tartja össze a világ összes zsidóságát, az egyetemes zsidóságot, melynek munkása úgy a szociálista internacionálista, mint a cionista szociálista. Ismét csak a név más, de a lényeg ugyanaz. Mind a kettő a zsidóságnak nemzeti szervezete. Szülő anyja és életfeltelete olyan nép, amelynek nincs hazája, hanem a többi népek között van szétszórva s mindaddig meglesz, míg ez a nép vagy más nemzetekkel össze nem oivad, vagy külön hazát nem szerez.

Az internacionále él és élte; támogatja, elhelyezi népét; kikutatja és közli a kedvező kereseti alkalmakat; mindenütt ott van, ahol hiéit veszély fenyegeti s nem fuker és nem töpreng, ha a bajbakerülteket ki kell menteni. Leginkább pénzrel és téves társadalmi nézetek terjesztésével dolgozik, amelyeket szociálisták és kultura címen szokott beadni a hiszékenyeknek. Célja az, hogy a nemzetek összetartását meggyengítse, azért a nemzetek bomlásztására, a nemzeti összetartás lazítására irányuló politikát folytat s mindig azokat a társadalmi osztályokat veszi munkába, amelyek legműveletlenebbek s így legingadozóbbak. Ezek felhasználásával éket ver a nemzetek testébe s vezetői abból a vérből élösködnek, ami az ék nyomán hiömlik.

Az internacionále a világ munkásaira telte rá kezét. Ezt a társadalmi osztályt kötötte le rabszolgáivá a ennek szerzették az agitátor-elvtársak emeletes házaikat. Ezt az osztályt saját céljaira nevelte, a haza, nemzet és a vallás megvetésére tanította, beléjük oltotta a polgári osztályok elleni gyűlöletet. Rettenetes céljához képest a munkásságnak olyan szervezetet adott, mint látjuk, veszéllyel fenyegette a világ civilizációját s ki tudná kiszámítani, hogy a meg-megújuló munkásszavargások mennyi kárt okoztak a nemzeteknek.

Ezzel az internacionáléval áll szoros, elválaszthatatlan összeköttetésben a cionista mozgalom. Ezt nyíltan bevallják a cionista irások, de ha nem mondanák, úgy is tudnák, akik figyelemmel kísérik működésüket. Nyíltan mondják, hogy a cionista mozgalom a hábo us években tartott internacionális gyűléseken erősödött meg s ez magyarázatát abban a vagyoni erőben találja, melyre a zsidóság főleg a háboru alatt tett szert. Nemcsak Nahum Goldmann mondja ezt, hanem mindazok a cionista röpiratok, melyeket cionista szociálisták adtak ki s magyar nyelven terjesztenek, mert „fájdalom”, vannak olyan elkorcsosodott zsidók is, akik csak magyarul tudnak. Ezek is hadd értsék meg, hogy mi a kölelességük, ha jó zsidók akarnak lenni. Sokan szót is fogadnak neki. Azért hirdeti Kóbor Tamás, Vuipes és Szász Zoltán, hogy: Zsidó kérdés nincsen is, mert voltaképpen magyar kérdés s még közelebről gentry kérdés van, s ez is azért van, mert a magyar nem szeret dolgozni s irigyli a dolgos és takarékos zsidótól, hogy annak van pénze. Az ilyen Vulpesek (rókák) ép úgy a cionizmus

és internacionálizmus irassai, mint a Raab Andorok és dr Schönfeld Józsefek. Ez utóbbiak azonban becsületesebbek, mert megmondják, hogy az a legnagyobb és legszemtelenebb csatlás, mikor szociálista és demokrata párttól, meg radikális párttól beszélnek, holott mindenki tudja, hogy ezek valójában és igazában zsidópártok. Így és itt jön össze a nemzetköziség és cionizmus.

Igaz, hogy a cionizmus főcéljának a palesztinai kivándorlást mondják, azonban míg ezt a célt elérik, sok minden eszközre van szükségük s ezek az eszközök az internacionále kamarájában vannak.

A cionista zsidó megveti ezt a zsidót, aki azt állítja magáról, hogy valamelyik nemzetbe beolvadt. Ezeket kiátkozzák, úgy kezelik, mint a zsidóság testén lévő undok fekélyeket.

Az egyik cionista író nyíltan állítja, hogy a kommunizmus rettenetességét azok a hitetlen zsidók követték el, akik hitelenek lettek őseik hitéhez. Bizony nehéz volna megállapítani, hogy ez tényleg így van é, mert nem tudjuk, hogy Pogány, Szamuelli meg Klein Ottó forgatták-e a talmudot.

Az azonban tény, hogy a kommunizmus után elég merész a kérdés olyan beállítására, hogy nem zsidó, hanem magyarkérdés van. Bizony csak zsidó kérdés az, amelyet mielőbb meg kell oldani s ebben a megoldásban segédkezniök kell a zsidóknak is, még pedig két irányban. Siettetniök kell a palesztinai kivándorlás mielőbbi lebonyolítását, hogy elhord-

hassák magukat azok az alkalmatlan idegenek akik uj hazájuk számára szedték össze a mi földünk kincseit, az itt maradottaknak pedig le kell mondaniok egyszer s mindenkorra az internacionálista kacsingatásról, mert ha olyan magyarok lesznek, mint a Sajtójuk szelleme volt az oláh megszállás alatt, akkor nekik sokkal kellemetlenebb utazásuk lesz, mint azoknak, akik Palesztinába mennek.

Tudja meg tehát végre, értse meg a magyar munkásság, hogy az internacionálét nem az ő kedvéért találták ki, hanem azért, hogy ezen a csatornán keresztül ömöljön szét a világba az rothasztó, szétrobbantó folyamat, amely a nemzeti érzés, a hazaszeretet és vallásosság kipusztítására van szánva. A munkásságra pedig azért van szükségük az internacionálista vezéreknak, a Jakaboknak, Manóknak és Vilmosoknak, Kun Béláknak, Pogányoknak Szamuelliknek, Lefkovicsoknak, Klein Ottóknak mert fegyveres erő, testőrség kellett a kolompok mellé, s ezt a szervezett munkásságban találták meg. Ezt a kommunizmus kétségtelenül beigazolta. — De beigazolta a kommunizmus dicstelen uralma azt is, hogy a martalóc fővezérek mit sem törődtek magával a munkássággal, hanem az elrablott milliókból maguk éltek és élnek erkölcstelen, vig életet.

Ébredjen fel a magyar munkásság, ismerje meg az internacionálét a maga valóságában. Bizton hisszük, hogy ha megismerte, nem lesz tovább rabszolgája.

Dr Tervay Tamás.

A békeszerződés aláírása

Budapest, május 19. (N. St. t. j.) A béke-delegáció ma délután teljes ülést tart az antantnak adandó válasz dolgában. A miniszterelnök csak a delegáció határozata után teszi meg ünnepeles deklarációját a ház előtt.

Budapest, május 19. A külügyminiszter kedden készült el a békeszerződésre adandó válaszcjegyzék szövegével, melyet külön futár vitt el Bécsbe Praznovszky Ivánnak, aki azonnal visszautazott vele Párisba. Kétségtelenül megállapítható, hogy a kormány a békeszerződést aláírja, de bizonyos tiltakozást is intéz a feltételek végrehajtása ügyében az antant hatalmakhoz. Jól értesült helyről nyert információk alapján jelentjük, hogy a békeszerződés rendelkezéseinek végrehajtása tekintetében a vezető hatalmak köréből kedvező biztatók érkeztek, melyek legvérmesebb reményeinket is igazolni látszanak. Illetékes tényezők biztosra veszik, hogy Magyarország még az 1920 év folyamán visszakapja elvesztett területeinek legnagyobb részét.

Kiüritik a német területeket

Berlin, május 19. (Nemzeti St. tel. jel.) A franciák Frankfurt városát hélfőn reggel üritették ki, s a többi német területek kiüritése is folyamatban van. Lehet, hogy a német karhatalmi csapatok nem fogják Frankfurtot és környékét megszállani.

Jönnek a magyar hadifoglyok.

Budapest, 1920. május 19. Másfél hónappal ezelőt misszió utazott Amerikába, hogy a szibériai magyar hadifoglyok hazaszállítása érdekében akciót indítson. A bizottság Amerikában kifejtett tevékenységének eredménye az, hogy a hadifoglyok hazaszállítására három hét alatt másfél millió dollár egybegyűlt és az Egyesült-Államok magára vállalta a hadifog-

lyok hazaszállítását. A szibériai 20 ezer magyar hadifoglyot az amerikai kormány július első felében Vladivosztkból öt hadihajón hazaszállítja, úgyhogy a hadifoglyok augusztus első heteiben megérkezhetnek. Ezen megállapodások a Vladivosztktól a Bajkál-tóig terjedő területen internált hadifoglyokra vonatkoznak. Az orosz birodalom nyugati részében levő, oroszok által szabadon bocsájtott hadifoglyok kisebb csoportokban nyugat Szibériából, Krasznojarszk környékéről Revalon és Lengyelországon keresztül hazatérőben vannak. Eddig 25 ezer magyar hadifogoly zsufolódott össze Tarnopol és Lemberg között. Hazaszállításuk legrövidebb időn belül megtörténik.

Felfordult világ Szerbiában.

Budapest, 1920. május 19. A bukaresti Orient jelentése szerint egész Jugoszláviában dinasztiaellenes hangulat tapasztalható, amely mindenütt heves tüntetésekben nyilvánul meg. Legutóbb a belgrádi konak előtt a katonaság gépfegyverekkel lött a tüntető tömeg közé. Az összeütközésnek 20 halott és 150 súlyos sebesült áldozata volt. A kormány hivatalos jelentése szerint a vasúti forgalomjés a postatávírószolgálat egész Szerbia területén szünetel.

A moszkvai távirat

Budapest, május 19. (N. St. t. j.) A nemzetek szövetségének tanácsa táviratot kapott Moszkvából, melyben a szovjet-kormány közli, hogy tudomása van arról, miszerint a lengyelek offenzívája valamennyi európai állam hallgatóságos beleegyezésével történik. Ennélfogva a szovjetkormány nem engedi meg a népszövetségi tanács kötelekébe tartozó államoknak az Oroszország területére való beutazást. — A nemzetek szövetségének tanácsa nem fog a moszkvai táviratra válaszolni.

Cseh pénzügyi garázdálkodás a Felföldön

Elyomják és beolvasztják a magyar pénzintézeteket

A cseh szlovák közgazdasági életet, éppen úgy mint a politikát, egyrészt a cseh-magyar, másrészt a cseh-szlovák ellentét jellemzi. Csehnek és szlovákok teljes egyetértéssel régen azon dolgoznak, hogy a felvidék magyar pénzintézeteit és vállalatait vagy elsorvasszák, vagy nacionalizálják. A magyar pénzintézetek egészen stagnálásra vannak kárhoztatva, mert nem kapnak hitelt, így például a Magyar Általános Hitelbank és a Leszámitolóbank kassai fiókjai állandó fizetési zavarokkal küzdenek. A Pénzügyminisztérium bankja ugyanis (így nevezik az Osztrák-Magyar Bank cseh fiókjából alakított cseh állambankot) nem nyújt hitelt magyar pénzintézeteknek. Az intézetek nacionalizálását pedig a legradikálisabban hajtják keresztül. Nem elégszenek meg azzal, hogy cseh alattvalók állanak az intézetek élén, hanem politikailag megbízható embereket választanak be. A líptószentmiklósi takarékpénztár 10 millióra emelte alapitőkéjét. A kormány azonban a tőkeemeléshez csak úgy adta meg hozzájárulását, hogy a cseh alattvaló, de magyar igazgatósági tagok mellé beválasztották a kormány jelöltjeit is.

Pozsonyban minden nagyobb cseh banknak van fiókja és ezek lassanként kiépítik hálózatukat egész Felföldön. De a szlovák pénzintézetek is erős fejlődésnek indultak. A zólyomi Népbank, melynek ezelőtt kétmillió volt az alapitőkéje, ma 25 millió alapitőkével rendelkezik, a losonci Általános Bank alapitőkéje félmillió koronáról 10 millió koronára emelkedett. Legnagyobb szlovák pénzintézet ma a rózsahegy-i Hitelbank, vagy ahogy most nevezik a Slovenská Banka, melynek 40 millió korona alapitőkéje és 20 millió tartaléktőkéje van. Az eddigi négy fiókja mellé újabb fiókokat állított fel Pozsonyban, Kassán, Ungváron, Eperjesen, Iglón, Losoncon, Besztercebányán.

Amíg a magyar pénzintézetekkel szemben egységes fronton, vállelve nyomulnak előre a cseh és a szlovák bankok, addig a cseh és a szlovák ipar és kereskedelem egymásközti viszonya korántsem mondható ilyen testvériesnek. Általában minden gyár szénhiánnyal küzd. A textilgyárak 35-40 százalékig vannak üzemben, a vasgyárak közül, melyek a cseh állam kezébe mentek át, szünetel a korompai gyár. A papirgyárak közül szünetel a hermaneci papirgyár, mert üzeme salgótarjáni szénre volt berendezve, a morva-sziléziai területről pedig még mindig nem kapott szenet. Nagy nehézséggel küzd az üvegipar is, mert hiányzik különféle nyersanyaga. A papiripar nehezen jut enyvhez és festékanyaghoz. Cement egyáltalában nem kapható, pár héttel ezelőtt 50 cseh koronát fizettek mázsájáért. A közlekedési viszonyok rosszszak, mert a forgalmat sokszor kénytelenek beszüntetni szénhiány miatt.

Közélelmezési miniszter ur rendelete értelmében figyelmeztetjük a lakosság érdekelt tagjait, hogy a tisztántul még folyamatosan levő gabonagyűjtés akcióra tekintettel mint Tisza-Duna köze és a Dunántulra irányuló esetleg hamis tartalom bevallásával feladott áru, utipodgyász, kézipodgyász és postacsomagforgalom az ellenőrzésre hivatott közegek által fokozott vizsgálat alá fognak úgy a feladó illetve belépő, mint a rendeltetési állomáson vonatni, miért is ezen területről jövő szállítmányok tekintetében az élelmiszerek szállítását szabályozó és szállítási igazolványok felvételéhez kötő 21.000/1920. K. M. számú rendelet rendelkezései tartandók. Közélelmezési ügyosztály.

A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. A keresztény fatermelő szövetkezet 100 koronás névértékű részvényeket bocsájtott ki, mely összeget négy részletben lehet fizetni s egy részvény után 20 mm. aprított tűzfát vagy hasábfát nyújt tagjainak a lehető legolcsóbb áron. Részvényjegyzéseket felvesz Szigethy József szövetkezeti titkár Bika-szálloda II. e. 253. Részvényjegyzés utolsó határideje 1920 június 1.

Ki lehet amerikai állampolgár?

Washington, május 19. (N. St. t. j.) Az Egyesült-Államok polgárosító bírósága kimondta, hogy mindazok, akik a világháború folyamán külföldi származásukra hivatkozva felmentést élveztek, sohasem lehetnek amerikai állampolgárok.

Rágalmazási per a tanács tagjai ellen

Weszprém Andor zenedei titkár feljelentésére tartott szerdán d. e. Jankovich büntető járásbíró tárgyalást Márk Endre polgármester, Csóka Samu főjegyző, Magoss György főügyész, Vásáry István és Csűrös Ferenc tanácsnokok ellen hatóság előtti rágalmazás vétsége miatt. Emlékeztetes ugyanis, hogy a városi tanács feljelentette Weszprém Andort a zenedei kulcsok elsikkasztása miatt, amely vád alól azonban Weszprém a büntető bíróság jogerősen felmentette és most rágalmazás miatt kért Weszprém büntető uton megtorlást. A vádlottak személyesen védekeztek, kijelentették, hogy nem a Weszprém zaklatása volt a feljelentésük célja. Dr. Gergely Jenő ügyvédnek, a Weszprém Andor jogi képviselőjének előterjesztésére felolvasta a bíróság a tanácsi döntéseket és az alap-per iratait. Az iratokból kitűnt, hogy a kulcsok eltulajdonítása miatt a városi tanács a feljelentést 1919. december hó 19 én tette, sőt a folyó évi január hó 15 én tartott büntetőbírói tárgyaláson is fenntartotta sikkasztás miatt Weszprém ellen a vádat, annak dacára, hogy Weszprém már december 5 én felajánlotta a tanácsnak a kulcsokat olyképen, hogy küldjön ki a tanács bizottságot a bezárt szekrények iratainak leltározására és hivatalos átvételére, mert e nélkül a kulcsokat, saját felelősségének tudatában, át nem szolgálhatja és annak ellenére, hogy csak december hó 31 én küldötte ki a városi tanács a kért bizottságot, amely pedig január hó 3-án maga tagadta meg Weszprém utól a hivatalos átvételt, holott Weszprém ezt újból felajánlotta. A jelenlévő hallgatóságot meglepte a tanácsnak az iratok tartalmából kitűnő eljárása. A vád- és védőbeszéd elhangzása után a járásbíró felmentette a vádlott városi tanács tagokat, mert azt látta megállapíthatónak, hogy a tanács tagjai jogi tévedésben voltak, amidőn sikkasztás miatt tettek Weszprém ellen feljelentést. De kiemelte a bíróság döntésében, hogy kétségtelenül megállapítható, mikép a városi tanácsot animozitás vezette Weszprém Andorral szemben és nem adott alkalmat, hogy feljelentésének megtétele előtt Weszprémnek a kulcsok és a bezárt iratok szabályszerű átadására, holott Weszprém előterjesztései és magatartása ezt célozták.

A városi tanács ezáltal nem nyert a bíróságtól ártatlansági bizonyítványt.

Felfüggesztett zenedei tanács

Uj fázisba jutott az az áldatlan harc, ami egyrészt a zeneiskola tanári kara és P. Nagy Zoltán h. igazgató között, másrészt a tanári kar és a tanács között hosszú ideje folyik. Már azt hittük, mindenkinek megelégedésére intézetett el a botránnyá dagadt kinos ügy, mikor leérkezett a belügyminiszter folyó évi május 10 én kelt leirata, melyben helybenhagyja a főispáni teendőket végzett Rásó Istvánnak azt a határozatát, mellyel az intézet tanárai: dr. Darkó Jenőné, Fábry Irma, Füredi Sándor, Füredi Sándorné, Füredi Samu, Füredi Samuné, F. Halácsy Margit, Hammerstaedt János, Szőnyi Ilona és Weszprém Andor ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelte, egy-szersmind őket állásuktól felfüggesztette és fizetésüknek csupán egyharmad részéig terjedő ellátásban részesítette.

Nem mehetünk el szó nélkül e mellett a határozat mellett, melynek súlyos következményeit nem csupán a sujtott jeles tanérok fogják megérezni, akik a mai rettenő drágasági viszonyok között megélhetésük lehetőségében vannak megtámadva, hanem érzékenyen meg-szenvedni az a több száz növendék is, aki ezektől a tanároktól nyerte a tanév alatt kiképzését s most, közvetlenül a vizsgák előtt elveszít tanárait s végeredményében megszenvedni egész zenei oktatásügyünk. Sürgős intézkedést kérünk az oktatás zavartalan folytatása érdekében!

HIREK

Kicsinyek a hazáért

Könnyekig megható, szívet remegtető drága levél érkezett ma hozzánk, mely kizökkentett bennünket a mindennapi események szürke tömkelegéből. Egy csomó apró kis emberke gyöngé, bizonytalan kézvonása áll előttünk a papíron, s beszél nekünk arról, hogy nincs okunk aggódni, csüggedni, félni drága hazánk jövődjé fölött. Nincs okunk, mert az a nemzet, melynek aprajában ennyi ragaszkodás, ennyi hűség és rajongó szeretet van a haza irányában, — nem veszhet el, nem pusztulhat el soha, soha... A mikepércsi-uti elemi népiskola kicsinyei küldték a levelet, a levélben ártatlan piciny szívökszeretetének zálogát a haza reménye és büszkesége, a Nemzeti Hadsereg iránt. Jóleső érzéssel, büszke bizakodással közöljük a levelet:

„A debreceni mikepércsi-uti általi elemi népiskola tanulói is, ártatlan gyermek-lelkük igaz örömevel a magyar haza iránt érzett nagy szeretettel, elhozták filléreiket, hogy ők is hozzájárulhassanak a magyar hadsereg fenntartásához. Méltó-tassék olyan szíveséggel fogadni az itt küldött csekély összeget: 220 koronát, mint amilyen magasztos érzéssel és önzetlen hazaszeretettel gyűjtötték össze azt kis növendékeink!”

A Nemzeti Hadsereg nevében köszönjük nektek, drága apróságok az összeget, melyet küldtetek, s a szeretet, mellyel azt küldtetek! Erőt, bizalmat, kitartást fogunk abból magunknak méríteni, s mindenkor büszkék leszünk rátok, mikepércsi-uti iskolások! — A 220 koronával gyűjtésünk 4420 koronára emelkedett.

— Hajdu vármegye tavaszi közgyűlése. Csaknem másfél évi hallgatás után ma, csütörtökön délelőtt szólat meg Hajdu vármegye törvényes képviselője, a régi törvényhatósági bizottság. A megyegyűlés iránt nagy az érdeklődés, mert nemcsak minden hajduvárosnak és községnek szerepel egész sereg ügye a tárgysorozaton, hanem lesz — választás is. A megüresedett főjegyzői és főszolgabírói állásokat fogják betölteni, valamint a választás folytán megüresedő állásokat is. A hatalmas tárgysorozat 263 tárgyat ölel föl, azonban kimaradt belőle valami, még pedig az, ami az egész vármegye közönségét legjobban érdekli: az ország területének megcsonkítása elleni tiltakozás. Reméljük, hogy e mulasztást a bizottsági tagok még pótolhatják és vagy az alispáni jelentéssel kapcsolatosan, vagy a tárgysorozat 37. pontjánál (Egy nap a hazáért!) tiltakozni fognak a békeszerződés elfogadása ellen.

— Gyászmise. A róm. kath. templomban holnap pénteken dr. Wolafka Nándor püspökért ünnepélyes gyászmise lesz.

— Idegenek internálása. A hajduböszörményi járás főszolgabírója a következő kellemtlen idegeneket ítélte internálásra: Korn Sámuel és Áron Neusandec, Richter Mór Janovi, születési helye Sevie, Ludman Áron Crelinko, valamennyi Galiciába való; rendőri felügyelet alá helyezett Goldberger Sándor és Izidor, akik Alsókeraszlóról (megszállott terület) jöttek a Hajduságra. Valamennyien gyanus viszonyok között élnek és láncolnak. Csakugyan itt az ideje, hogy e közveszélyes, idegen népsöpredéktől megszabaduljon az ország.

— **Felkérjük azon hölgyeket és urakat,** kik a „Területvédő Liga” május 2-iki előkészítő ülésén megjelenni szivesek voltak, hogy e hó 20-án, csütörtök délután 3 óra 30 perckor a vármegyeháza kis tanácstermében tartandó megbeszélésen pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az előkészítő-bizottság.

— **Mit visz a tincses?** Az ellenőrzés még nagyon gyöngye lábbon áll Magyarországon, pedig a lánczerkeskedelmet és csempészetet másként nem lehet megakadályozni, csak körültekintően szigorú ellenőrzéssel. Ki kell tanítani a rendőrlégénységet arra, hogy ő nem csupán őrszem, hanem ellenőr is, akinek joga (sőt kötelessége is!) figyelni és ellenőrizni minden járőrelőt, kocsi, stb. Sok bűnnek jöttek már a nyomára, hogy megnézték, mi van a gyanús csomagokban, podgyásokban, zsákban, kocsin?

— **Mit visz a tincses? Mit cipel a láncos? Mi van a kocsin?**

Eddig csak a vasuton van ellenőrzés, podgyászvizsgálat és már is egész sereg csempészt lepleztek le, különösen valuta csempészeket, meg akik *felülbelyegzettel papírpénzeket* akartak külföldre szállítani, hogy még jobban lerontsák pénzünk értékét. Természetesen a lefűlt gazfickók 99 százaléka zsidó.

Moslanában szinte szembeszökő, mennyi zsidó vándorol kocsin? Nem ártana alaposan megmótozni őket: mit visznek? Hova igyekeznek? Különösen a demarkációs vonal közelében nyüzsgőnek feltűnően nagy számban a vándor tincsesek. Nemcsak csempészkedéssel foglalkoznak ám ezek, *sok köztük a hirhordó, a kém, az áruló,* hiszen ez is üzlet neki. Nem szabad elfelejteni, hogy Magyarországon, Csehszlovákiában és Jugoszláviában a tőlünk elszakított területeken a zsidók máról-holnapra lettek az új államok legműködősebb polgárai és azok, akik eddig a legkihívóbban követelték, hogy magyar hazafiaknak tartsuk őket, tudni sem akarnak Magyarországról. Miután az itt maradt zsidók lelki világával úgy se lehetünk tisztában, legalább ellenőrizzük a batyuitak. Nem végzünk felesleges munkát vele.

— **Katonák a szibériai hadifoglyokért.** Mikor az egész ország szivdobogva és lélegzetét visszafojtva lesi a Szibériában sinylődő hadifoglyok hazatértét, szászszoros értéke van minden fillérnek, mely az erős, dolgos munkás kezék hazajutását sietteti. Ez a gondolat, ennek a szép nemes gondolatnak felemelő magasztossága hevíti a mi lelkünkhez nőtt derék katonáinkat is és ennek ad hangot a szombathelyi-hadosztály legendás híri parancsnoka, báró *Lehár Antal* ezredes, mikor a hadosztály zenekaraival hangversenyeket rendeztet a szibériai hadifoglyok, valamint a hadosztály zenealapja javára. A hadosztály parancsnoksága a következő értesítést adta ki:

„A m. kir. szombathelyi gyaloghadosztály f. hó 29-én a Bika-szálló dísztermében a szibériai hadifoglyok hazaszállítási költségeinek és az ezredék zenealapjainak javára este 8 órakor a soproni vasi és a zalai gyal. ezredék egyesített zenekaraival symphonikus hangversenyt rendez.”

— **Nyilatkozat.** Tudomásomra jutott, hogy a városban rólam titkos jóakaróim meglehetősen híreket terjesztenek. Tájékoztásul csak annyit óhajtok jelen alkalommal megállapítani, hogy Kistráton, 1887 április 14-én Pemp Antal akkoron esperes-plébános, később szatmári kanonok az ottani róm. kath. templomban esketett meg meg mostan is élő feleségemmel. — *Dr Hausner Ignác.*

— **Koszorúmegváltás.** Kocsis Imre ismert iparos elhunyt alkalmából az „Angol királynő” kávéház törzsvendégei 284 koronát gyűjtöttek koszorúmegváltás címén és azt az erdélyi menekültek részére juttatják a Hajdúföld kiadóhivatala útján.

— **A nyugdíjas katonatisztek és özvegyek** f. hó 13-án megakították a Szövetség helyi fiókját s közfelkiáltással megválasztották tisztikarát a következőképen: elnök *Jóny László* tábornok, alelnök *Jankovich Miklos* tábornok, a választmány tagjai *Wolff János, Nedeczky Ferenc* és *Sebetic Rajmund* lettek. Pénztárnoknak *Balla Jenőt,* titkárnak *Stiaszny Nándort* választották. Örömmel velték tudomásul a budapesti központnak azon értesítését, hogy máris állanak a nyugdíjas tisztetek rendelkezésére jól díjazott állások, s ebből kifolyólag felhívást intéznek a nyugdíjas tisztetekhez és özvegyekhez, hogy ebbeli igényeiket jelentsék be a helyi fiók titkárságánál, Péterfia-u. 20. sz. alatt, hol d. e. 10 től fél 1-ig hivatalos órák tartanak.

— **Az arany-ezüst ára.** A budapesti nemesfém-piacon legutóbb ismét áremelkedés volt észlelhető. Amíg alig két héttel ezelőtt *negyven* korona körül jegyezték a 14 karátos aranyat, addig ezen a héten a 14 karátos arany jegyzése az állami fémbeváltónál 55 korona volt, az aranyműves mesterek egyesületében pedig 85 korona. Ehhez mérten nagyobb volt a 18 kar. arany jegyzése is. A fémbeváltónál 71 koronát adtak egy gramm 18 karátos aranyért. Az ezüst ára kg.-kint 5500 korona, a törött ezüstért pedig 4 koronát adnak grammonként. A *platina* ára 700 korona volt grammonként, ebből leszámítanak „vesztés” (manco) címén mintegy 150 koronát, a rendes forgalomban azonban 600 koronát fizetnek egy gramm tiszta platinaért.

— **Jegyezzük a Nemzeti Hitelintézet** r. t. részvényeiből, mert közgazdasági életünket is kereszttyén és nemzeti szellemben kell átalakítani, ha élni akarunk! — **Jegyzéseket kiadóhivatalunk is elfogad.**

— **A kendermagra oly csekély a** rendelés, hogy a mai viszonyok között azt meghozatni nem érdemes. — *Mangalica* sertés kant a gödöllői korona uradalom már nem tud adni, a gazd. egyesület pedig azt onnan akarta megrendelni. — *Kéveköző* zsineget, akik azt az egyesület útján akarják beszerezetni, az egyesületnél mielőbb jelentkezzenek. — *A csépléshez* szükséges szén mennyiségét saját érdekében e hó 25-ig gazdasági egyesületünkkel okvetlen jelentsék be. Debreceni gazdasági egyesület.

— **Egy dollárkirálynő kalandjai,** kalandortörténet 5 részben, 28 felvonásban, az amerikai filmgyártás egyik legszebb, leghatalmasabb alkotása. A főszerepet *Peerl Withe* játssza, akit közönségünk az „Amerika leánya” című filmből ismer. Bemutatja pénteken az Apollo. — **Jegyelővétele.**

— **Pünkösdi nagy táncestély** lesz a Royal dísztermében pünkösdi első- és másodnapján. Kezdeté este fél 8 órakor. Belépődíj 8 korona és a vigalmi adó. Az új táncanfolyam e hó 25-én, kedden kezdődik. Tisztelettel ifj. Schaff János.

— **A szovátai városi birtokból** akik szeretni akarnak, felhivatnak, hogy a vételi ajánlatuk összegének megfelelő 10% bánatpénz-biztosítékot a közgazdasági bankban folyó hó 22-dik napjáig betéti könyvön helyezték el és ezen betéti könyvet a titkári hivatalban (Pia-u. 61.) adják be. Debreceni Gazdasági Egyesület.

— **Ha képet akar venni** csak eredeti művész festményt vegyen, méghozzá nem is drága az Antalffy képtárlaton.

— **Vasablakokat, vasajtókat készít** **Piros Béla** lakatos műhelye Péterfia 32. sz.

— **Családi étkező, vidékiek találkozó helye** a volt Törő vendéglő, Csapó-u. 14. (Az új tulajdonos *Buzás Lajos,* vendéglős.) Magyar konyha, jó bor, frissen csapolt sör, figyelmes kiszolgálás.

— **Legrosszabb nyakkendőit** is ujja alakítja Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

— **Városunk legmegbízhatóbb és legrégebb** molykár elleni megóvó vállalata: Nagy József, szücs-mester, Szent-Anna-u. 3. sz.

Választási mozgalmak

A Keresztyén Nemzeti Egyesülés Partjának I. kerületi női pártirodája Péterfia 76. szám (Nőegyleti Arvház) van. Hivatalos óra naponta délután 3—7-ig.

Nincs gabona Kelet-Európában

London, május 19 (N. St. t. j.) Sir William Goode a kelet-európai élelmezési viszonyokra vonatkozólag előterjesztette jelentését és — ellenkező híresztelések dacára — kimutatta, hogy a vetőmag szükséglet biztosításán kívül az ideig termésig Magyarországnak 380 ezer tonna gabonára, Ausztriának 632 ezer, Csehszlovákiának 380 ezer tonna gabonára és 400 ezer tonna burgonyára van szüksége. Románia tendenciózus panaszaival szemben rámutatott a jelentés arra, hogy Romániának és Szerbiának kiviteli feleslege van. Érdekes, hogy a jelentés szerint Lengyelország szintén 500 ezer tonna gabona bevételére szorul.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

CSOKONAI SZÍNHÁZ:

A bihari színésziskola vizsgaelőadásai:
Szombaton: Dolovai rábó leánya, színmű.
Vasárnap este: Tündérlaki leányok, vígjáték.
Hétfőn délután: Szerelme vására, este: Iglói diákok.

Az erdélyi lakodalom

Felejthetetlen estélye lesz a keddi a debreceni közönségnek. — Az Apaffy Mihály, a Rákóczi György, a Bethlen Gábor udvarába varázsolt vissza bennünket a mi kezes és lelkes műkedvelőink előadása: *Az erdélyi lakodalom.* Szívünk lángoló szerelemmel telt meg, szemünket könny fátyolozta, midőn a nemes magyar nemzet régi gyönyörű szokásai és szer-tartásai tűntek elénk a százados feledés kárpitjai mögül. Ez, ez vagy te drága népem: ünneplényesség, büszke tartás, méltóság, enyelgés, szerelem és szemérem, busvidám kedv, deliség, de mindenekefteli erő. Feldobogott a szívünk látodra, de ugyanakkor könnyezni is kellett, mert eszünkbe jutott: ime ezt, ezt a népet itélük halálra küldő és belső ellenségei, melynél erdeitbb művészgű, nemesebb veretű faj nincs Európában, nincs a föld kerekén. — Téged dobnak latrok prédájául „szentem, magasztosom”, akire csak tisztelettel, hálával kellene a civilizált világnak tekinteni.

A Csokonai színház nagy nevéhez méltó volt a rendezés, mely Bihari Ákos mester talentumát és lelkes ügyszeretét dicsérte s az eleitől végig emelkedett hangulatot az a megnyitó beszéd keltette fel, melyet *Winklerné Retleghy Margit,* kolozsvári uri nő mondott. Saját szerzeményű gyönyörű prologusát adta elő, s éreznünk kellett, hogy honleányi hű szívből fakadtak szavai.

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

* **Ma kerül bemutatásra a Szerelme vására.** A szezon legnagyobb sikerű ujdonsága a „Szerelme vására” ma kerül bemutatásra a Víg-színházban. Egy szenzációsan érdekes, izgalmas cselekményű amerikai történet kerül a színpadra mindvégig változatos fordulatokkal. Bizonyos, hogy a debreceni színpadon a drámai ensemblének a Trylbi óta ilyen sláger ujdonsága nem volt. A főbb szerepeket *T. Simkó Gizzi, Thuróci Gyula, László Gyula, Daka Anna* és *Turai Lenke* játsszák. A kiváló ujdonság vasárnapig marad műsoron.

* **Iglói dlákok** bájos diáktörténet, melyre már régen készül a szintársulat most új betanulással kerül felelevenítésre. — **Pünkösdi vasárnap** délután és pünkösdi hétfőn este kerül színre.

* **Harc a milliókért,** francia film, ma utoljára az Apollóban.

* **A szerelem komédiája** (La vagabonde). A négy felvonásos francia Pathé film mindvégig lekötö a néző érdeklődését, a főszerepet a bájos mlle. Musidore játssza. Bemutatja az Arany Bika mozi.

* **Miss Amerikan IV.** Ma mutatja be az Urania ezen gyönyörű film negyedik, befejező részét három előadásban: 5, 7 és 9 órakor. Jegyelővételei délelőtt 10—12 ig, pénztárnyitás délután 4 órakor.

* **Egy dollárkirálynő kalandjai, kalandortörténet** öt folytatásban, 28 felvonásban. Az első részt pénteken mutatja be az Apollo — három előadásban: 5, 7 és 9 órakor.

SPORT

A DTE és DEAC felkéri ezúton is az atletikát űző és az atletikával foglalkozni akaró tagjait, hogy a tréningek ezentúl kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak meg Hadházy Dezső és Senyei Oláh István vezetése mellett. A közeledő kerületi bajnoki versenyre való tekintettel kérjük a tréningeken minél számosabban megjelenni.

APOLLO	URANIA
Csütörtök május 20. Harc a milliókért Dráma 5 felvonásban Főszereplő: Yvette Andreyor. Előadások 5, 7 és 9-kor.	Csütörtök, Péntek, Szombat Vasárnap Az amerikai Pathégyár remeke Miss Amerikan IV. Főszereplő Vernon Castle. IV. rész Veritas! Előadások 5, 7 és 9-kor.

ARANY BIKA MOZI

Csütörtök, Péntek, Szombat Vasárnap
Május 20-21-22-23.
FRANCIA FILM

Szerelm komédiása

Dráma a színészvilágból 4 felv. (La vagabonde.
Főszereplő Mlle. Musidore.
Előadások 7 és 9 órakor.

Kiadó

114 nagy holdas prima legelő.
Értekezni lehet
szijgyártó és nyerges üzletében Batthyányi-u. 2

Prahács József

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok
ölenként és aprítva métermázsánként

Polyánszky Oroszt tűzifa kereskedő

Miklós-u. végén, Szoboszlói-ut 1. és Piac-u. 58.
Ugyanott faszén is kapható.

PALLAS vegyészeti laboratórium
ajánlja legmegbízhatóbb
minőségű készítményeit:

„PALLAS” szájvizet, mely teljesen pótolja a cseh ipari Ódol készítményt.

„PALLAS” sósborszeszt; békebeli minőségű, fogva egy külső mint belső használatra kiválóan alkalmas hárszer.

„PALLAS” cipőkrémet fekete és sárga színekben, vízmentes készítmény, a bőrtápolja és illékonyt tesz.

Azonkívül: **Schampang-Water Bay rumát**, mely a fej mosására a legjobb szer. A korpa képződést megakadályozza, a fejbőrt tisztán tartja, üdíti.

Dr. Heider előiratu fogporát: zacsokban és nagy dobozban. Hőfehérré teszi a fogat és kellemes szájíz ad.

Közkedvelt magyar bajuszpedrójét, fehér és barna színekben.

Kiváló minőségért garanciát vállal a

„Pallas” vegyészeti, gyógyszerészeti és kozmetikai laboratórium **DEBRECEN, Zápolya-utca 8. szám.**

TÜZIFA

Pontos mérlegelés! Figyelmes kiszolgálás!

KÖNYVES TÓTH MIKLÓS

tűzifa és építkezési anyag kereskedőnél

CSAPÓ-UTCA 28.

Temetésekre élő- és művirág sarkosorok, valamint színházi és alkalmi csokrok legcsóbban szerezhetők be

Rózsa Virágcsarnok

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 2. (VÁROSHÁZ.)

MEGHÍVÓ

Debreczeni Tisztviselőtelep létesítésére alakult Szövetkezet **1920. évi május 30-án d. e. 11 órakor**, a tagok kellő számban meg nem jelenése esetén pedig újból 1920. június 13-án a törvényszéki épület 1. emelet 68. szám alatt évi rendes közgyűlést tart, melyre a tagok meghívotnak

- TÁRGYSOROZAT:**
1. Az igazgatóság jelentése az 1918. és 1919. évről.
 2. 1918. és 1919. évi zárszámadás és mérleg s a felügyelőbizottság jelentése.
 3. Az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak megválasztása.
 4. Esetleges indítványok, amelyek azonban közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatóságnál írásban benyújtandók.

Az igazgatóság.

Uj Táncziskola.

VASS MIKLÓS fővárosi okl. táncztanító és WEISZ LACI Debreczen az Arany Bika kistermében, modern alapokra fektetett táncziskolájukat e hó

22-én, szombaton este 8 órakor

ösmerkedési estély (össztáncz) keretében megnyitják. A tanítások e hó 25-én kezdődnek. Beiratkozások naponta d. e. 10-től este 7-ig a Bika kistermében. — Tanítva lesznek a mai modern tánczkülönlegességek és aktuális magyar tánczok. Egyetemi hallgatók és tisztéknek külön kurzus, külön gazdasz, kereskedő és iparos kurzus. — Haladók részére továbbképző tanfolyam a fenti beosztással. Különórák a nap bármely szakában. A nagyközönség szíves pártfogását kérve maradtunk hazafias tisztelettel

VASS MIKLÓS és WEISZ LACI

Most érkezett áruk:

- Szilva lekvár
- Borkő
- Keményítő
- Gyufa
- Hamuzsir
- Vaspor
- Naftalin
- Hegyi kréta
- Klórmez
- Kékítő
- Ruhafesték
- Tímó
- Porfesték minden színben
- Firneisz valódi
- Budai föld
- Gipsz
- Gyanta
- Enyv

Legolcsóbban kapható

Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokon tíz szóig 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szóig 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik.

Értesítem
a nagyérdemű közönséget hogy teljesen modernül berendezett lakatos műhelyemet Hűvelyes-utcából Széchenyi-utca 6. szám alá áthelyeztem. Minden szakmába vágó munkát, valamint bármilyen javításokat elvállalok és készítek a legolcsóbban — Nagy István lakatosmester

Egy
jó karban levő sport vadászkocsi és egy fekete fedeles hintó azonnal sürgősen eladó (Értekezni lehet Riesz kocsijáráros, Hatvan-utcán)

Uri leány
lakást, esetleg teljes ellátást keres. Cim a kiadó.

Pezsögös
üvegeket vesz a „Török pezsöggyár.”

Hamisfogakat
töröttet is veszek Tamás József kir. hg.-u. 10.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.

Katonai egyenruhák tavaszi öltönyök mérték után, vagy fordítások a legolcsóbban és eszesen készülnek. **PISKOLTY PÉTER** uri szabó üzletében Kossuth-utca 58. sz. Katonai cikkeket rakatára

Blattner József
Csapó-utca 1. sz.
Üvegezési és képerreztetési vállalata tükörök és ablakok nagy választékban.

FORGÁCS I.
MŰRÁS, Bábos-utca.

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Katonai egyenruhák tavaszi öltönyök mérték után, vagy fordítások a legolcsóbban és eszesen készülnek. **PISKOLTY PÉTER** uri szabó üzletében Kossuth-utca 58. sz. Katonai cikkeket rakatára

Blattner József
Csapó-utca 1. sz.
Üvegezési és képerreztetési vállalata tükörök és ablakok nagy választékban.

Félegyházy Jánosnál kapható.

- Znaimi ugorka
- Szilvalekvár
- Ecet
- Szóda szappanfőzéshez
- Jégszóda
- Buzakeményítő
- Kékítőviz
- Enyv
- Gyanta
- Firnisz valódi
- Litophan fehér festék
- Budai föld
- Mohai Agnes
- Balatonfüredi
- Igmándi és
- Ferenc József vizek

a legelőnyösebben

Vecsey Antal
vizsgázott fogtechnikus
Szent Anna-utca 6. szám.
FOGHUZÁS FOGTÖMÉS

Kiss Ferencz
női szabó Piac-u. 56 szám. Iztékes munkát jutányos áron készít.

HAJDU czipőkrém

kapható kicsinyben:

Jósa és Jóna drogeria Kossuth-u. Rankai Béla cég Szent-Anna-u. Jász raktár Deák Ferenc-u. 22. Szatócás üzlet Kossuth-u. 58. Kovács János Csapó-u. és Jókai-u. sarok. Hangya fogyaszt. szövetkezet. Burray József cég Kiscsegled-u. Böszörményi István cég Péterfia. Pilszerház Buzi-utca 18. Kulcsár Imre cég Egyháztér 4. Várray János cég Mezszena-u. Jóna János cég Nyil-u. Sárközy Sándor cég Hatvan-u. Nagy Károlyné Péterfia-u. 26. Kovács Ferencné Csapó-u. 74. Roos Mária cég Cegléd-u. 1. Nagybani megrendelést elfogad

MIKE FERENCZ Hajducipőkrém készítő iroda Varga-u. 9. sz.

Ha szép akar lenni? Korzó arckrémét és szappant használjon!

PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipere szappanok. Mindenféle pipereolkek. kótszerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CZIKKEK, kreolin stb. legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.